

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

Kunnallisten luottamushenkilöiden ajankäyttö

Tuloksia syys-lokakuussa 2024 toteutetusta kyselytutkimuksesta, jossa vastaajina runsaat 1700 luottamushenkilöä ja johtavaa viranhaltijaa Manner-Suomen kunnissa.

www.kuntaliitto.fi/kuntapaattajatutkimus2024

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

Tutkittua tietoa seuraavista ajankäyttöön liittyvistä kysymyksistä:

- ✓ Luottamustehtäviin käyttämä aika (tuntia/viikko).
- ✓ Arviot luottamustehtävien vaatimasta ajankäytöstä omalla kohdalla.
- ✓ Luottamushenkilöpalkkioiden riittävyys suhteessa työmäärään.
- ✓ Arviot siitä missä määrin työnantajan suhtautuminen luottamustehtävien hoitoon, perhe-elämän ja luottamustehtävien yhteensovittaminen sekä mahdollisuus hoitaa luottamustehtäviä osa- tai kokopäiväisesti edesauttavat omaa toimintaa luottamushenkilönä.

Keskeisiä nostoja ja johtopäätöksiä 1

- **Kyselyyn vastanneilla luottamushenkilöillä on tyypillisimmin kahdesta kolmeen kunnallista luottamustehtävää. (keskimäärin 2,6 tehtävää/luottamushenkilö)**
- **Luottamustehtäviin käytetään keskimäärin 7 tuntia viikossa.**
- **Luottamushenkilön rooli vaikuttaa ajankäyttöön;** Hallituksen puheenjohtajisto käyttää keskimäärin 14 tuntia, hallituksen jäsenet ja valtuuston puheenjohtajisto 9 tuntia ja rivivaltuutetut 6 tuntia viikossa luottamustehtävien hoitoon.
- **Kunnan koko vaikuttaa ajankäyttöön;** Luottamustehtäviin käytetty aika vaihtelee alle 5 000 asukkaan kuntien keskimäärin kuudesta viikkotunnista yli 100 000 asukkaan kaupunkien keskimäärin 14 viikkotuntiin. Kokoluokkien sisäiset vaihtelut ovat suuria.
- **Puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien luottamushenkilötyöhön käyttämä aika vaihtelee erikokoisissa kunnissa;** alle 5000 asukkaan kuntien puheenjohtajisto käyttää keskimäärin 7 viikkotuntia ja yli 100 000 asukkaan kaupunkien puheenjohtajisto keskimäärin 18 viikkotuntia.
- **Suurimmissa kaupungeissa hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat käyttävät keskimäärin 36 tuntia viikossa luottamustehtävien hoitoon, mikä vastaa kokopäivätyötä.** Tuloksissa näkyvät näin kaikissa suurimmissa kaupungeissa käytössä olevat resursoidut puheenjohtajat; ts. vähintään yksi luottamushenkilö toimii päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä. (Helsingissä, Tampereella ja Turussa päätoiminen pormestari ja apulaispormestarit.)

Keskeisiä nostoja ja johtopäätöksiä 2

- **Kyselyyn vastanneista luottamushenkilöistä 53 % on käyttänyt korkeintaan 5 viikkotuntia ja 13 % vähintään 15 viikkotuntia kunnallisiin luottamustehtäviin.**
- **Kuntien luottamushenkilöt käyttävät luottamustehtäviin suunnilleen saman verran aikaa kuin vuonna 2020;** Luottamushenkilötyöhön käytetty aika vastaa myös vuosien 1995-2003 keskimääräistä ajankäyttöä. Vuosina 2010 ja 2015 mitatut tuntimäärät poikkeavat selkeästi edeltävien ja seuraavien vuosien tuntimäärästä. Poikkeuksellisen suuria tuntimääriä selittänevät ainakin Paras-uudistuksen ja sitä seuranneiden kuntarakenne- ja sote-uudistusten aiheuttama lisätyö kunnissa.
- **Yleisellä tasolla ajankäyttöä koskeviin tuloksiin vaikuttaa vastanneiden edustavuuden lisäksi erityisesti kuntakoko ja luottamustehtävien määrä ja vaativuustaso.**
- **Kaksi kolmesta (66%) katsoo luottamustehtävien vievän sopivasti aikaa, joka viidennen (20%) mielestä luottamustehtävät vievät liikaa aikaa ja 14 % kokee, että voisi käyttää nykyistä enemmänkin aikaa luottamustehtäviin.** Arvio riippuu luottamushenkilön roolista, luottamustehtävien määrästä ja niihin käytetystä ajasta sekä edustamansa kunnan koosta.
- **Lähes puolet vastanneista (47%) luottamushenkilöistä pitää luottamushenkilöpalkkiota pikemmin riittävänä kuin riittämättömänä.**
- **Selvä enemmistö (62 %) vastanneista kokee työnantajan suhtautumisen luottamustehtävien hoitoon edesauttavan hyvin omaa toimintaa kunnallisena luottamushenkilönä.** Yli puolet vastanneista pitää myös perhe-elämän ja luottamustehtävien yhteensovittamista omaa toimintaa pikemmin edesauttavana kuin haittaavana tekijänä. Suhtautumisessa mahdollisuuteen hoitaa luottamustehtäviä osa- tai kokopäiväisesti näkyvä kunnan linjaukset asiasta.

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

Tarkka kysymysmuotoilu

Arvioi kuinka monta tuntia viikossa käytät keskimäärin kunnallisten luottamustehtäviesi hoitoon.

(Laske mukaan myös mahdolliset tehtävät puolue- tai valtuustoryhmässäsi)

Tuntimäärä: _____ tuntia/viikko

Vastaava kysymys oli mukana myös aiemmissa vastaavissa, Kuntaliiton ja Åbo Akademin kanssa yhteistyössä tehdyissä Kuntapäättäjätutkimuksissa vuosina 1995, 1999, 2003, 2010, 2015 ja 2020.

**Kunnalliset luottamushenkilöt
käyttävät luottamustehtäviin
keskimäärin 7 tuntia viikossa.**

Kuntapäätäjätutkimus 2024:

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika luottamushenkilöaseman mukaan tarkasteltuna.

Kyselyyn vastanneiden luottamushenkilöiden ilmoittama, luottamushenkilötyöhön käyttämä aika tunteina per viikko. (Suluissa vaihteluväli) (N=1264)

Vastaajan asema	Luottamushenkilötyöhön käytetty aika tuntia/viikko keskimäärin	Vast. lkm (N)
Hallitus (+valtuusto + mahd. muu luottamustehtävä)	9,3 (1-70 h/vko)	558
Valtuusto (+ mahd. muu luottamustehtävä)	5,8 (0-30 h/vko)	449
Muu toimielin (lautakunta, valiokunta, kuntakonserniin kuuluva liikelaitos/oy, ky tai muu kuntien yhteistoimintaelin)	6,8 (1-50 h/vko)	257
Kaikki vastanneet luottamushenkilöt	7,0 (0-70 h/vko)	1264

Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja	Luottamushenkilötyöhön käytetty aika tuntia/viikko keskimäärin	Vast. lkm (N)
Hallituksen pj/vpj	13,7 (1-70 h/vko)	562
Valtuuston pj/vpj	8,9 (1-40 h/vko)	152
Pj/vpj muussa toimielimessä	6,9 (1-40 h/vko)	389
Kaikki pj:t ja vpj:t	8,9 (1-70 h/vko)	702
Ei yhtään puheenjohtajuutta	5,8 (0-50 h/vko)	562

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika kuntakokoluokittain ja aseman mukaan tarkasteltuna. (N=1264)

Kuntakokoluokka	Vastaajan asema	Luottamushenkilötyöhön käytetty aika tuntia/viikko keskimäärin	Vast. lkm (N)
Alle 5 000 as.	Hallitus	7,3	173
	Valtuusto	4,5	107
	Muu toimielin	4,5	79
	Yhteensä	5,8	359
5 000 - 10 000 as.	Hallitus	8,6	146
	Valtuusto	5,0	106
	Muu toimielin	5,7	47
	Yhteensä	6,9	299
10 001 - 20 000 as.	Hallitus	9,2	101
	Valtuusto	5,4	79
	Muu toimielin	6,0	39
	Yhteensä	7,2	219
20 001 - 50 000 as.	Hallitus	11,1	81
	Valtuusto	6,6	87
	Muu toimielin	7,7	51
	Yhteensä	8,5	219
50 001 - 100 000 as.	Hallitus	11,1	39
	Valtuusto	8,5	38
	Muu toimielin	9,4	29
	Yhteensä	9,7	106
Yli 100 000 as.	Hallitus	21,9	18
	Valtuusto	8,6	32
	Muu toimielin	18,0	12
	Yhteensä	14,3	62

Luottamushenkilötyöhön käytetään pääsääntöisesti sitä enemmän aikaa, mitä vaativammasta luottamustehtävästä ja mitä suuremmasta kunnasta on kyse.

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika vaihtelee alle 5 000 asukkaan kuntien keskimäärin kuudesta viikkotunnista yli 100 000 asukkaan kaupunkien keskimäärin 14 viikkotuntiin.

Kuntakokoluokittainen vaihtelu luottamushenkilöaseman mukaan

(desimaalit pyöristettyinä):

- **Hallitus:** 7 – 22 tuntia/vko
- **Valtuusto:** 4,5 – 9 tuntia/vko
- **Muu toimielin:** 4,5 – 18 tuntia/vko.

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika puheenjohtajuuden mukaan tarkasteltuna kuntakokoluokittain. (N=1264)

Kuntakokoluokka	Vastaajan asema	Luottamushlötyöhön käytetty aika tuntia/viikko keskimäärin	Vast. lkm (N)
Alle 5 000 as.	Hallitus pj/vpj	11,3	53
	Valtuusto pj/vpj	7,1	62
	Muu toimielin pj/vpj	4,4	102
	Pj:t yhteensä	6,8	217
5 000 - 10 000 as.	Hallitus pj/vpj	12,3	37
	Valtuusto pj/vpj	8,2	41
	Muu toimielin pj/vpj	6,3	95
	Pj:t yhteensä	8,1	173
10 001 - 20 000 as.	Hallitus pj/vpj	13,1	25
	Valtuusto pj/vpj	9,1	24
	Muu toimielin pj/vpj	7,4	65
	Pj:t yhteensä	9,0	114
20 001 - 50 000 as.	Hallitus pj/vpj	16,3	23
	Valtuusto pj/vpj	11,1	18
	Muu toimielin pj/vpj	8,4	72
	Pj:t yhteensä	10,4	113
50 001 - 100 000 as.	Hallitus pj/vpj	14,8	8
	Valtuusto pj/vpj	11,0	9
	Muu toimielin pj/vpj	10,0	37
	Pj:t yhteensä	10,9	54
Yli 100 000 as.	Hallitus pj/vpj	35,8	6
	Valtuusto pj/vpj	21,1	7
	Muu toimielin pj/vpj	10,9	18
	Pj:t yhteensä	18,1	31

Puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien luottamushenkilötyöhön käytetty aika vaihtelee alle 5 000 asukkaan kuntien keskimäärin 7 viikkotunnista yli 100 000 asukkaan kaupunkien keskimäärin 18 viikkotuntiin.

Kuntakokoluokittainen vaihtelu puheenjohtaja-aseman mukaan (desimaalit pyöristettyinä):

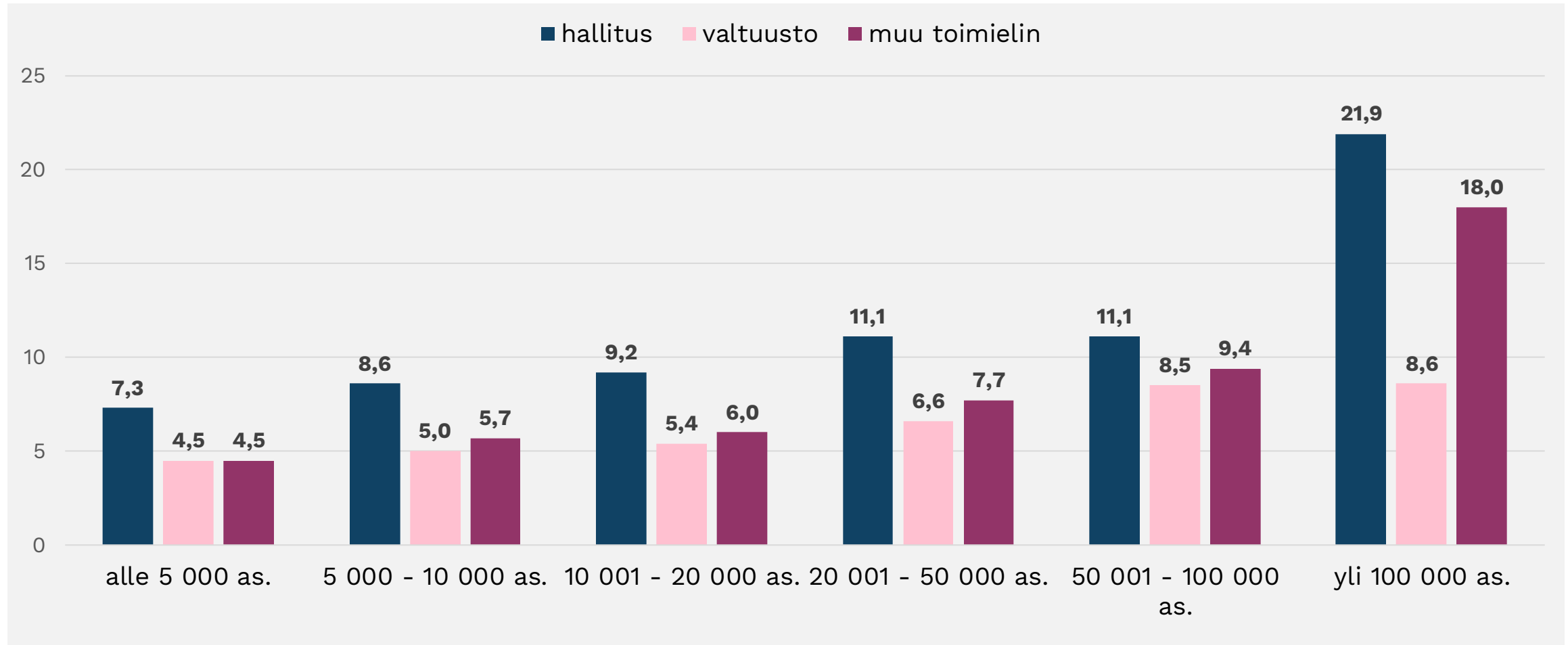
- **Hallitus:** 11 – 36 tuntia/vko
- **Valtuusto:** 7 – 21 tuntia/vko
- **Muu toimielin:** 4 – 11 tuntia/vko.

Huom. Puheenjohtajien luottamustehtäviin käyttämään tuntimäärään vaikuttavat myös seitsemässä kunnassa käytössä ollut pormestrimalli sekä yhden tai useamman puheenjohtajan päätoiminen ja/tai osa-aikainen puheenjohtajuus 19 kunnassa kyselyvuonna 2024.*

*Lisätietoja raportista [Päätoimiset ja osa-aikaiset puheenjohtajat Manner-Suomen kunnissa 2005-2023.](#)

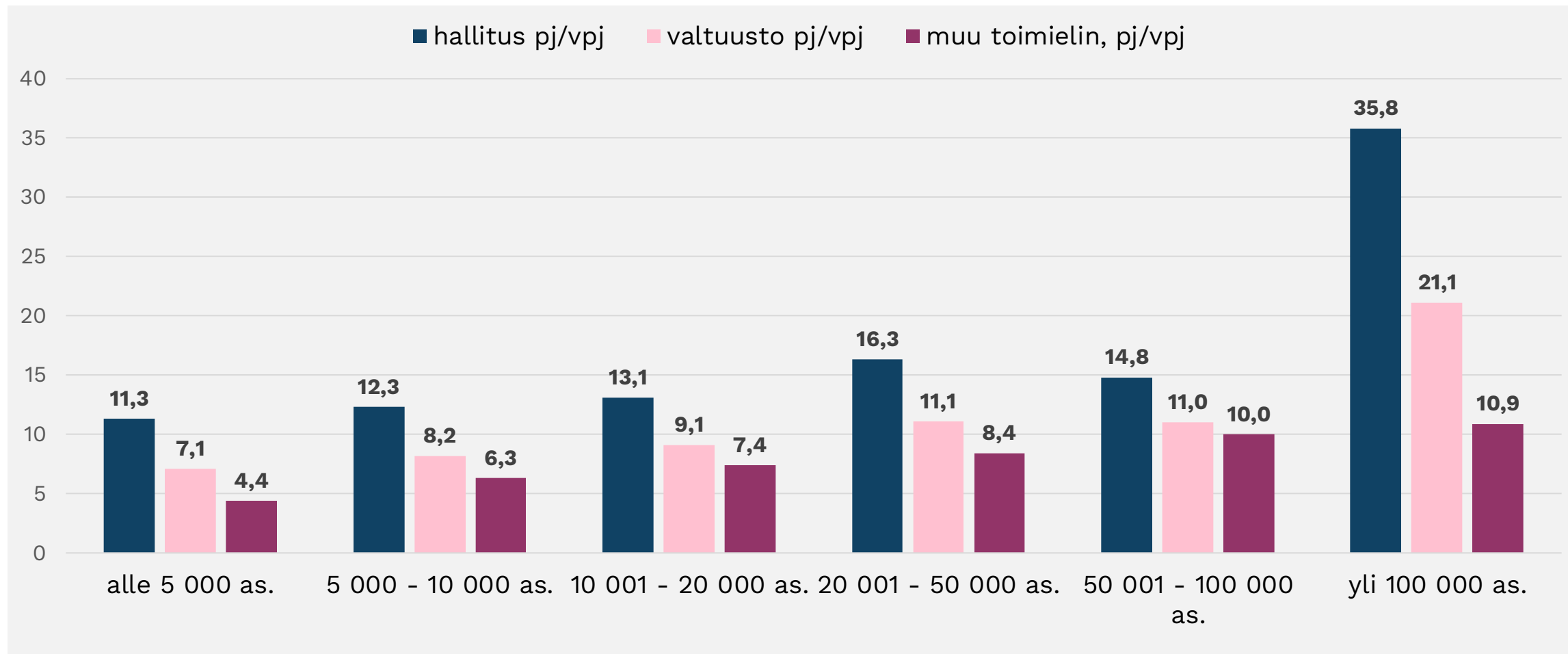
Luottamushenkilöiden ajankäyttö 2024

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin. Kuntakokoluokittainen ja vastaajaryhmän mukainen tarkastelu.

Luottamushenkilöiden ajankäyttö puheenjohtajuuden mukaan tarkasteltuna erikokoisissa kunnissa 2024

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin.

**Luottamushenkilöt käyttävät
luottamustehtäviin suunnilleen
saman verran aikaa kuin vuonna
2020.**

Kuntapäättäjätutkimukset 2015, 2020 ja 2024:

Luottamushenkilötyöhön käytetyt viikkotunnit vuosina 2015, 2020 ja 2024.

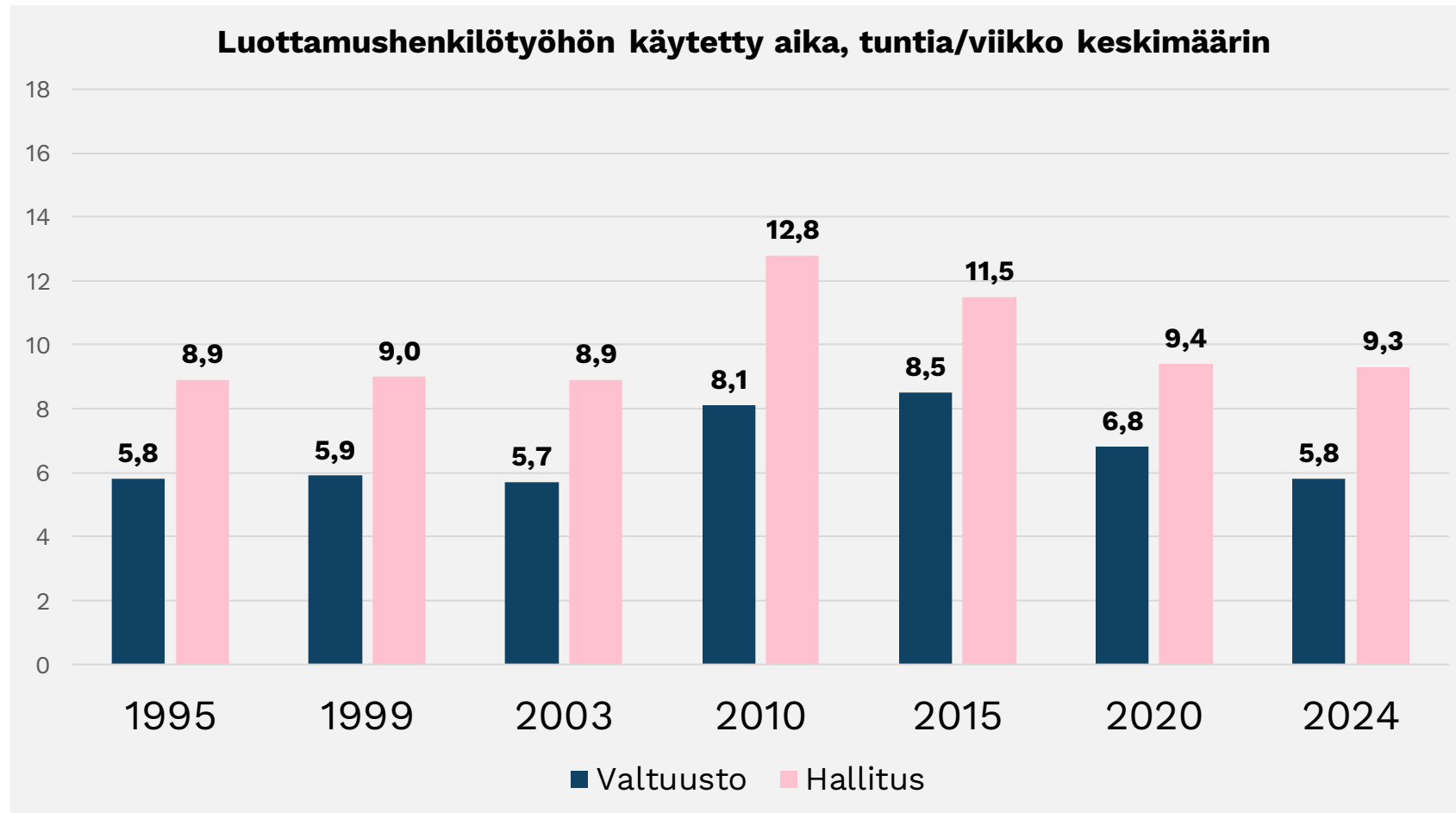
(% vastanneista)

	Päättäjätutkimus 2015	Päättäjätutkimus 2020	Päättäjätutkimus 2024
Korkeintaan 5 tuntia/vko	46 %	50 %	53 %
6-9 tuntia/vko	26 %	18 %	19 %
10-14 tuntia/vko	14 %	17 %	15 %
Vähintään 15 tuntia/vko	14 %	15 %	13 %
<i>Yhteensä</i>	100 % (N=1332)	100 % (N=630)	100 % (N=1278)

Kuntapäättäjätutkimukset 1995-2024:

Luottamushenkilöiden ajankäyttö ajanjaksolla 1995-2024.

Valtuuston ja hallituksen jäsenet. (N-2024= 1 007)

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika näyttäisi yleisellä tasolla tasaantuneen lähelle vuoden 2020 tasoa, ja vastaa myös vuosina 1995, 1999, 2003 keskimääräistä ajankäyttöä.

Vuosina 2010 ja 2015 mitatut tuntimäärät poikkeavat selkeästi edeltävien ja seuraavien vuosien tuntimääristä. Poikkeuksellisen suuria tuntimääriä selittänevät ainakin Paras-uudistuksen ja sitä seuranneiden kuntarakenne- ja sote-uudistusten aiheuttama lisätyö kunnissa.

Yleisellä tasolla tuloksiin vaikuttaa vastanneiden edustavuuden lisäksi erityisesti kuntakoko ja luottamustehtävien määrä ja vaatavuustaso.

Vuosien 1995-2015 tiedot: [Kunnallisten luottamushenkilöiden ajankäyttö vuosina 1995-2015.](#)

Vuoden 2020 tiedot: [Murrosajan kuntapäättäjät.](#)

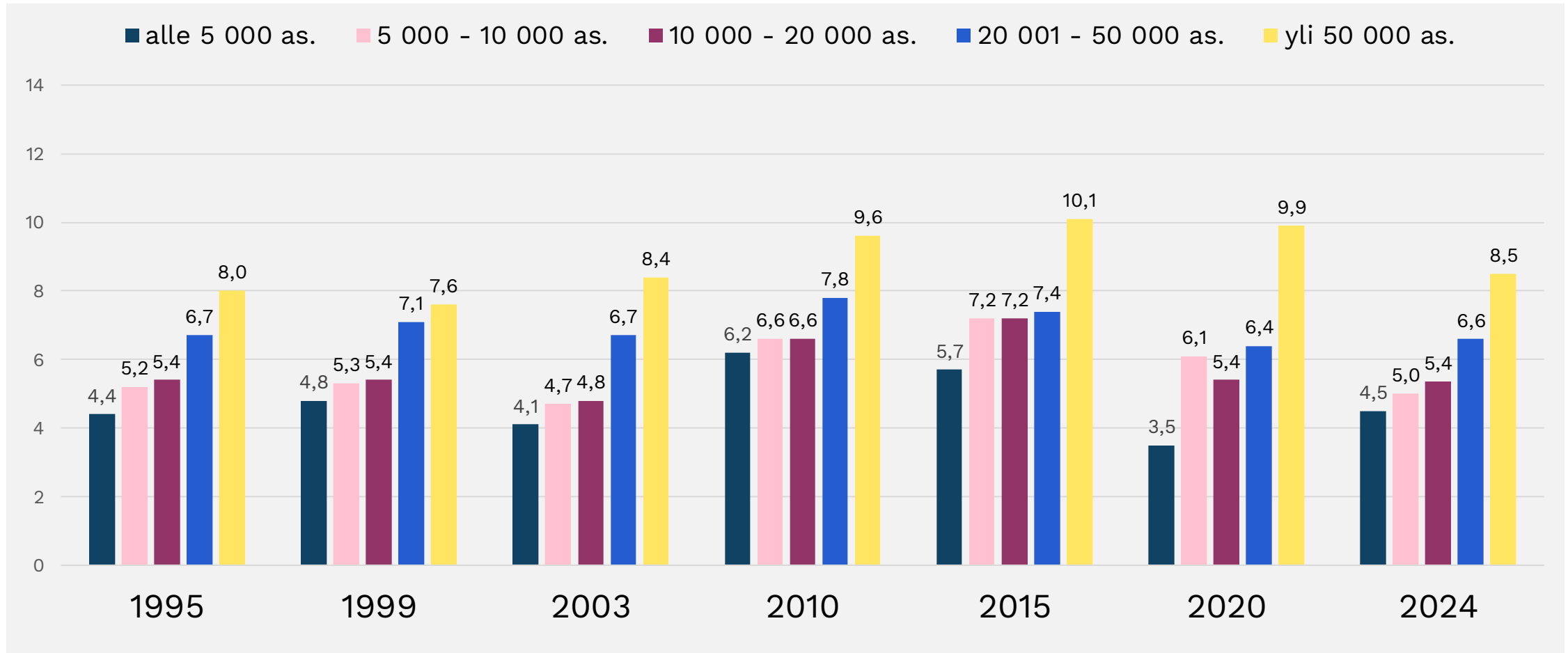
ERILAISTUVA
KUNTASUOMI
2025

KUNTA
LIITTO
Kommun-
förbundet

Kuntapäättäjätutkimukset 1995-2024:

Valtuutettujen ajankäyttö ajanjaksolla 1995-2024 kuntakokoluokittain tarkasteltuna.

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin.

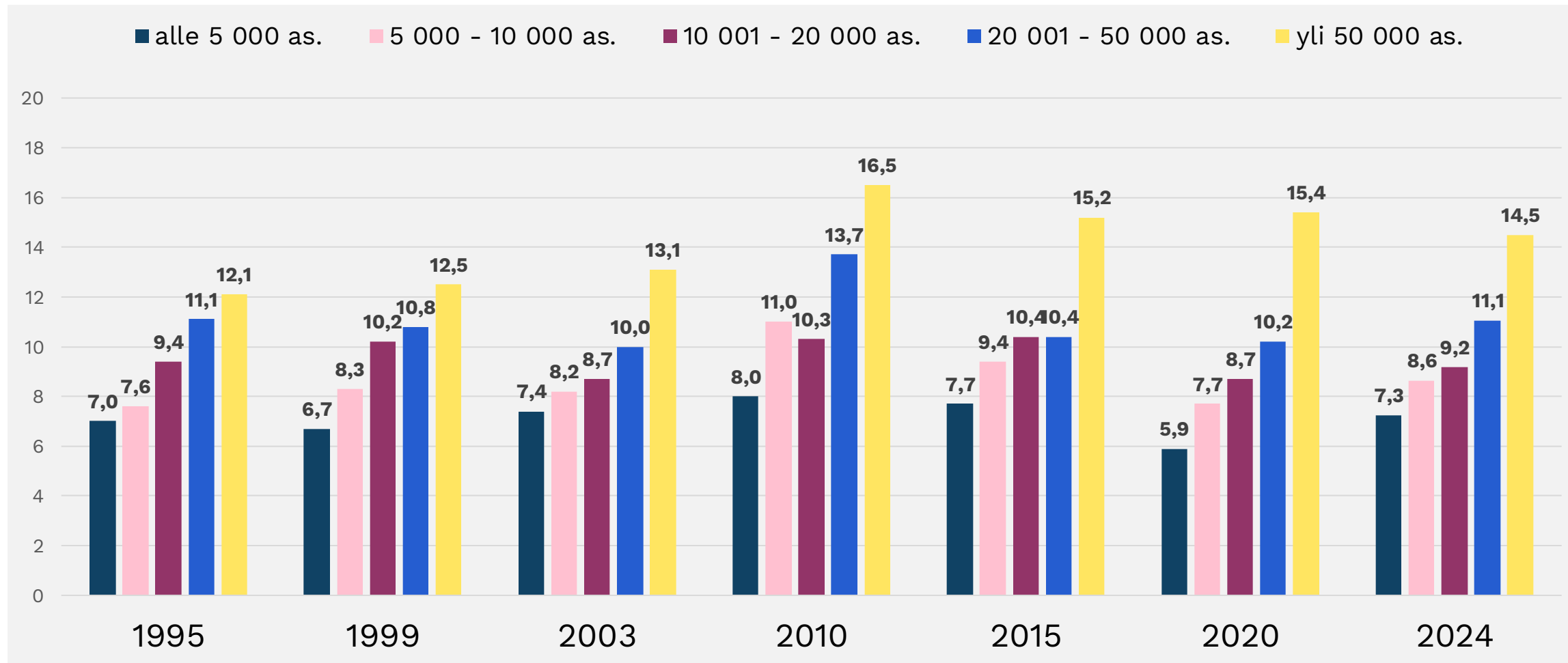

Vuosien 1995-2015 tiedot: [Kunnallisten luottamushenkilöiden ajankäyttö vuosina 1995-2015.](#)

Vuoden 2020 tiedot: [Murrosajan kuntapäättäjät.](#)

Hallituksen jäsenten ajankäyttö ajanjaksolla 1995-2024 kuntakokoluokittain tarkasteltuna.

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin.

Vuosien 1995-2015 tiedot: [Kunnallisten luottamushenkilöiden ajankäyttö vuosina 1995-2015.](#)

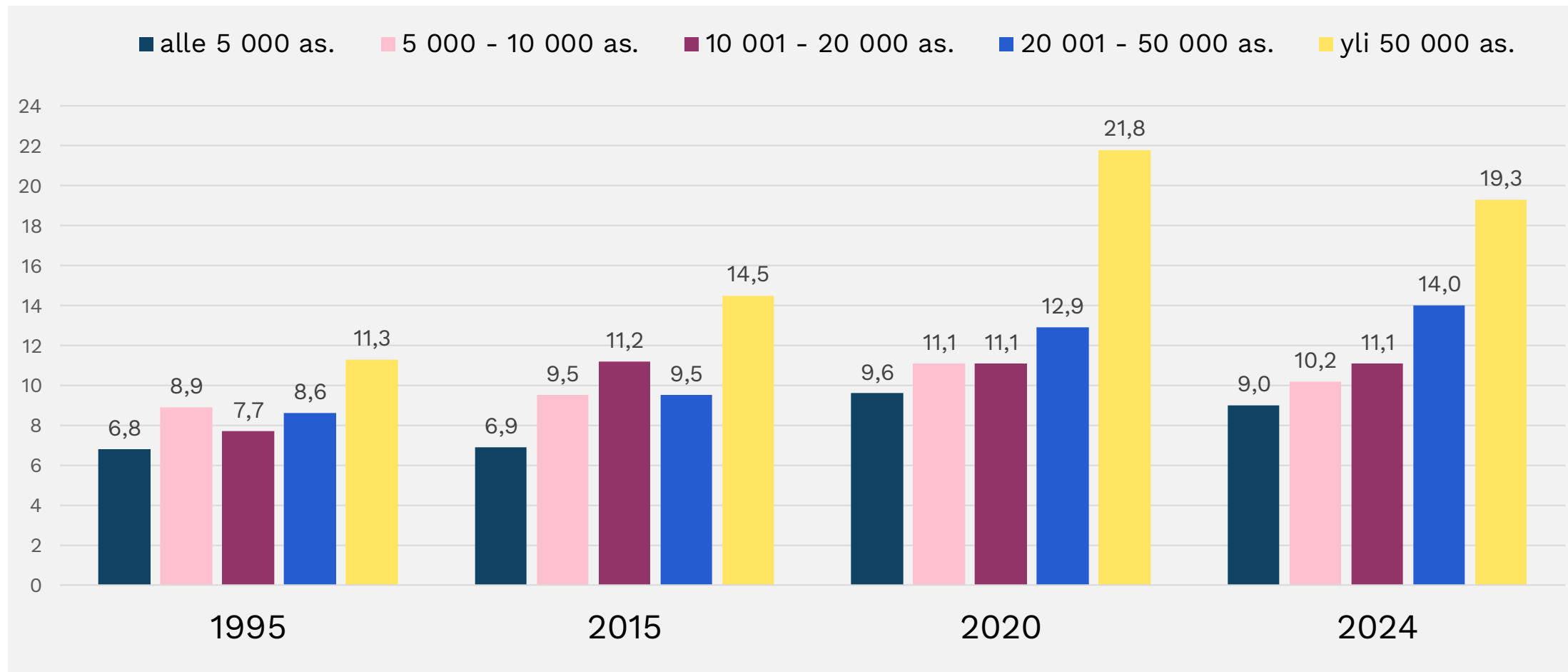
Vuoden 2020 tiedot: [Murrosajan kuntapäättäjät.](#)

Kuntapäättäjätutkimukset 1995-2024:

Puheenjohtajien ajankäyttö vuosina 1995, 2015, 2020 ja 2024

kuntakokoluokittain tarkasteltuna. Valtuuston ja hallituksen pj:t & vpj:t.

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin. (N-1995=192; N-2015=318; N-2020=138; N-2024=313)

Vuosien 1995-2015 tiedot: [Kunnallisten luottamushenkilöiden ajankäyttö vuosina 1995-2015.](#)

Vuoden 2020 tiedot: [Murrosajan kuntapäättäjät.](#)

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

**Kaksi kolmesta
luottamushenkilöstä pitää
luottamustehtävien vaatimaa
ajankäyttöä sopivana.**

Kuntapäättäjätutkimukset 2010, 2020 ja 2024:

Luottamushenkilöiden arviot kunnallisten luottamustehtävien vaatimasta ajankäytöstä omalla kohdalla v. 2010, 2020 ja 2024.

Vastausten %-jakaumat.

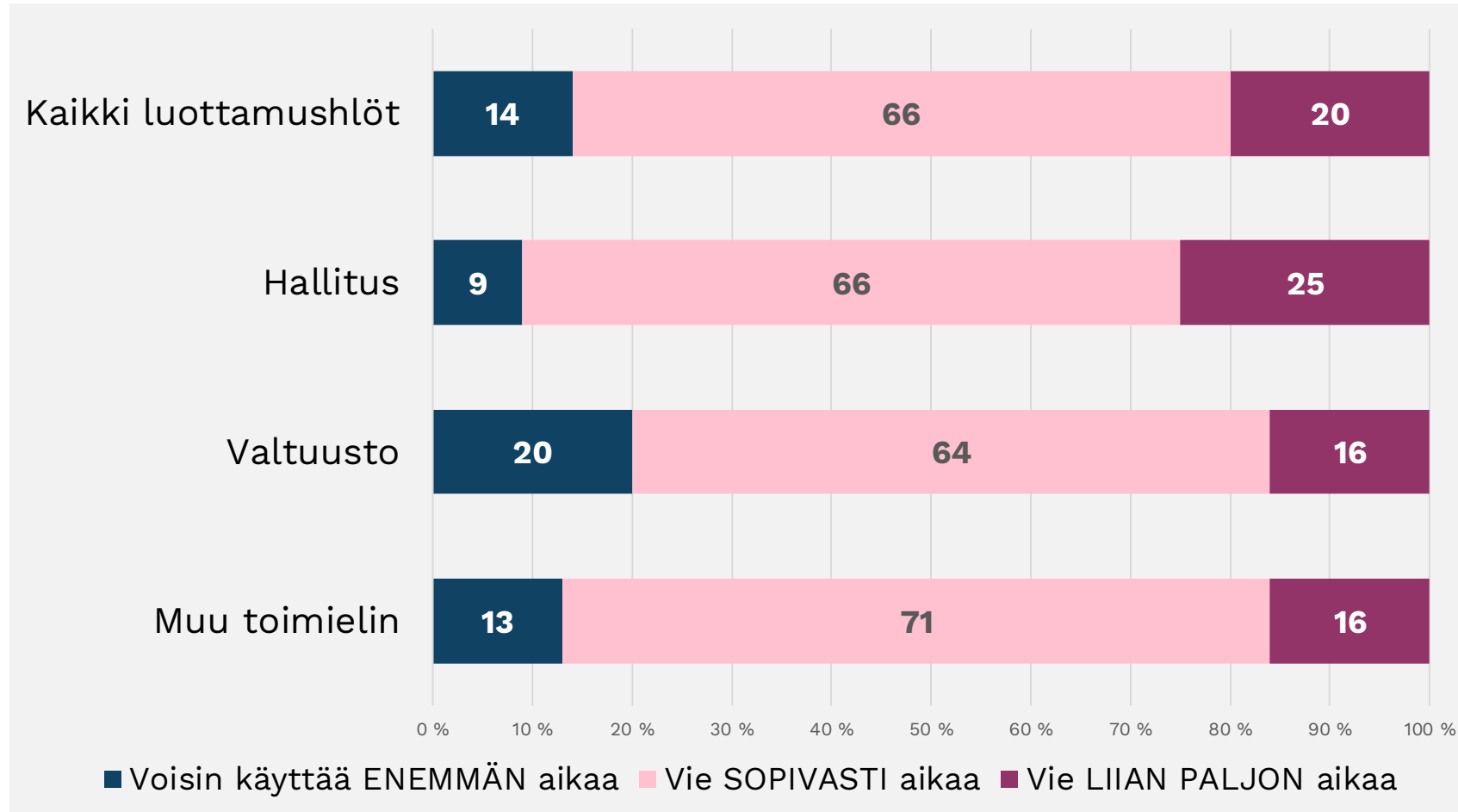
Tarkka kysymysmuotoilu: ”Miten arvioit kunnallisten luottamustehtävien vaatimaa ajankäyttöä omalla kohdallasi?”

	Päättäjätutkimus 2010	Päättäjätutkimus 2020	Päättäjätutkimus 2024
Voisin käyttää nykyistä enemmän aikaa luottamustehtävien hoitoon	13 %	18 %	14 %
Luottamustehtävien hoito vie sopivasti aikaa	67 %	62 %	66 %
Luottamustehtävien hoito vie liian paljon aikaa	20 %	20 %	20 %
<i>Yhteensä</i>	100 % N=1186	100 % N=627	100 % N=1268

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

Luottamushenkilöiden arviot kunnallisten luottamustehtävien vaatimasta ajankäytöstä omalla kohdalla.

Vastaajan luottamushenkilöaseman mukainen tarkastelu. Vastausten %-jakaumat, N=1268.

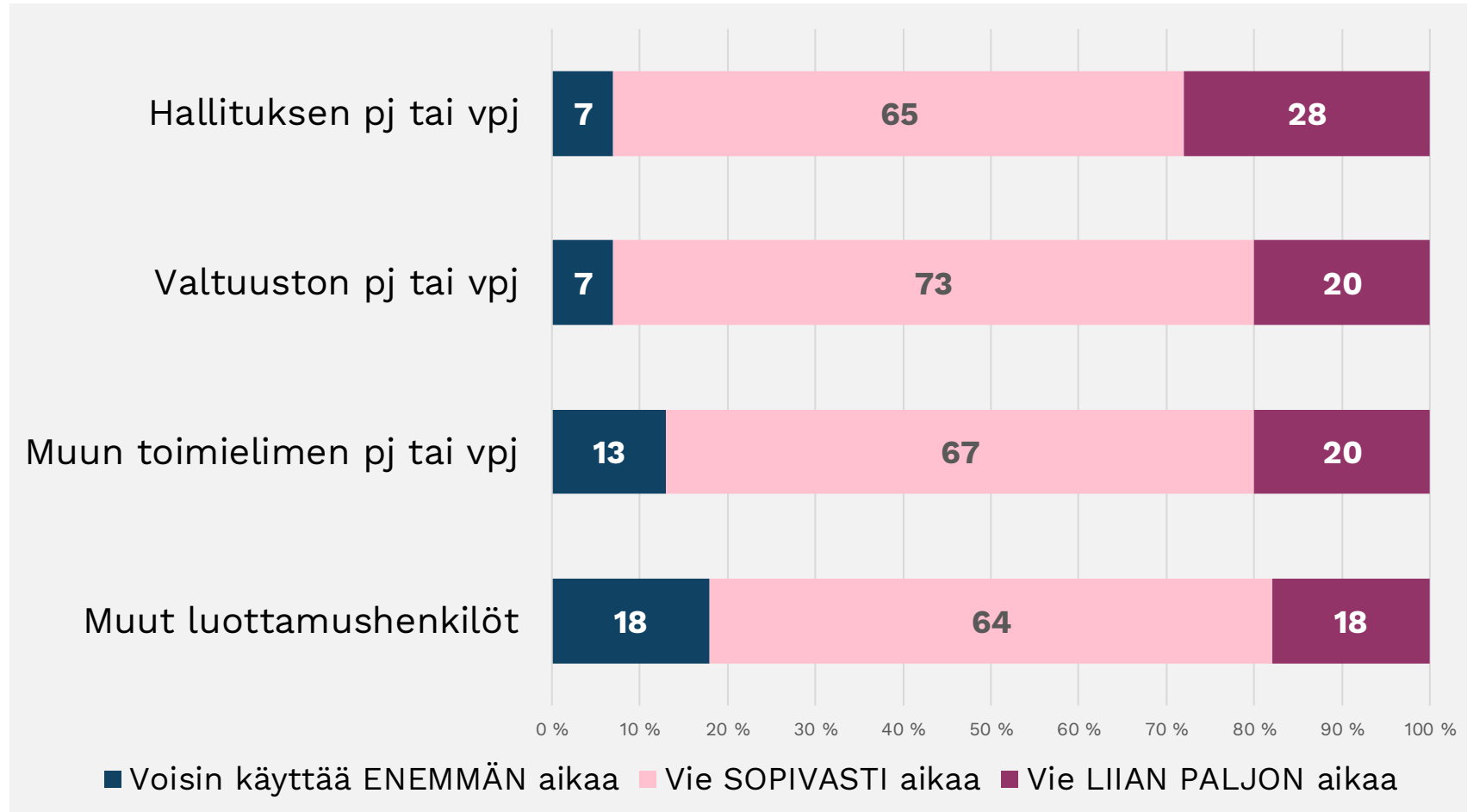
Yli 60 prosenttia luottamushenkilöistä - riippumatta luottamustehtävän luonteesta - arvioi luottamustehtävän vievän sopivasti aikaa.

Hallituksen jäsenissä on muita enemmän niitä, joiden mielestä luottamustehtävät vievät liian paljon aikaa, ja toisaalta rivivaltuutetut kokevat muita useammin, että voisivat käyttää nykyistä enemmänkin aikaa luottamustehtäviin.

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

Luottamushenkilöiden arviot kunnallisten luottamustehtävien vaatimasta ajankäytöstä omalla kohdalla.

Vastaajan puheenjohtaja-aseman mukainen tarkastelu. Vastausten %-jakaumat, N=1268.

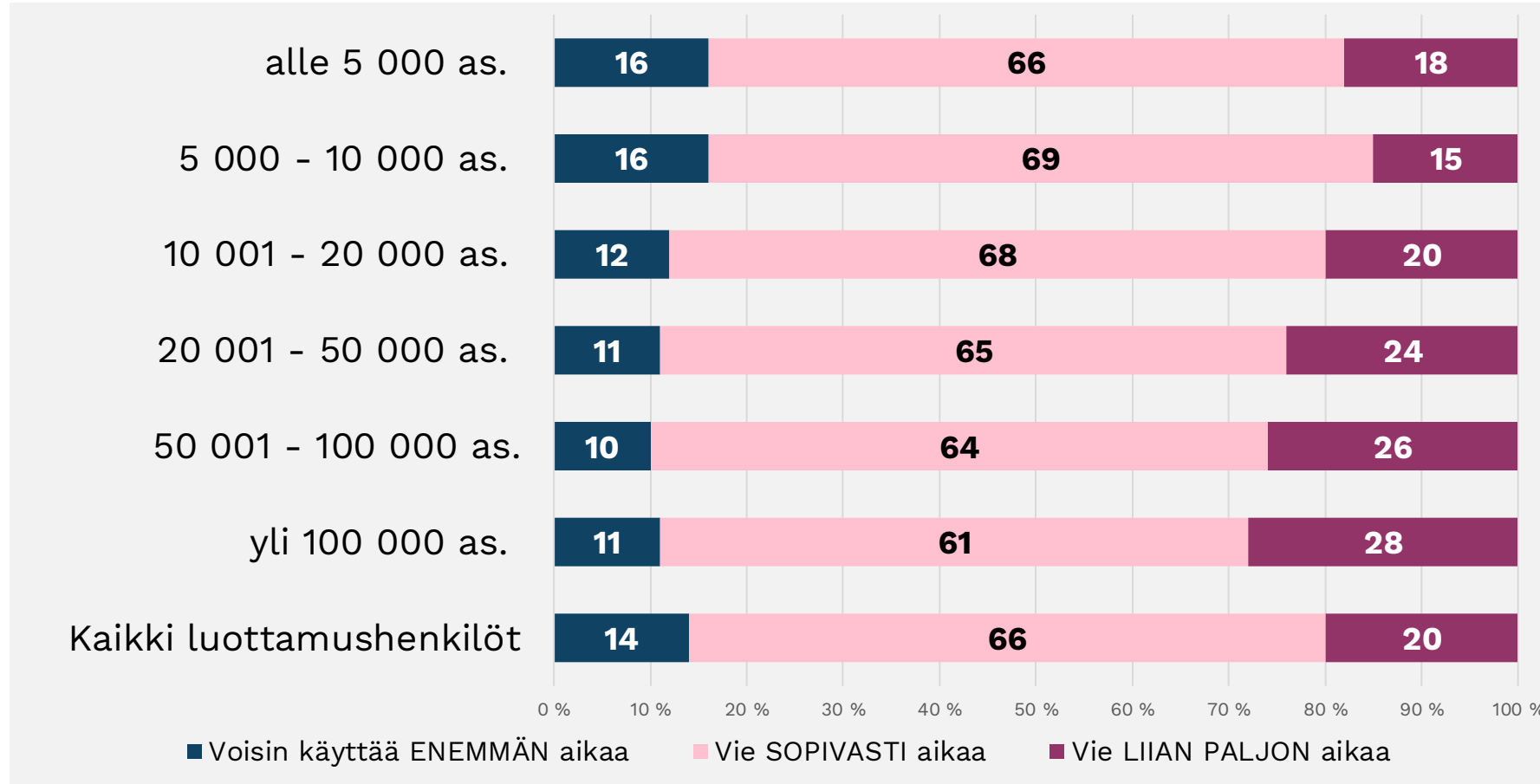

Vähintään 64 prosenttia puheenjohtajista ja varapuheenjohtajista arvioi luottamustehtävän vievän sopivasti aikaa.

Hallituksen puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien keskuudessa on muita enemmän niitä, joiden mielestä luottamustehtävät vievät liian paljon aikaa.

Luottamushenkilöiden arviot kunnallisten luottamustehtävien vaatimasta ajankäytöstä omalla kohdalla.

Kuntakokoluokittainen tarkastelu. Vastausten %-jakaumat, N=1268.

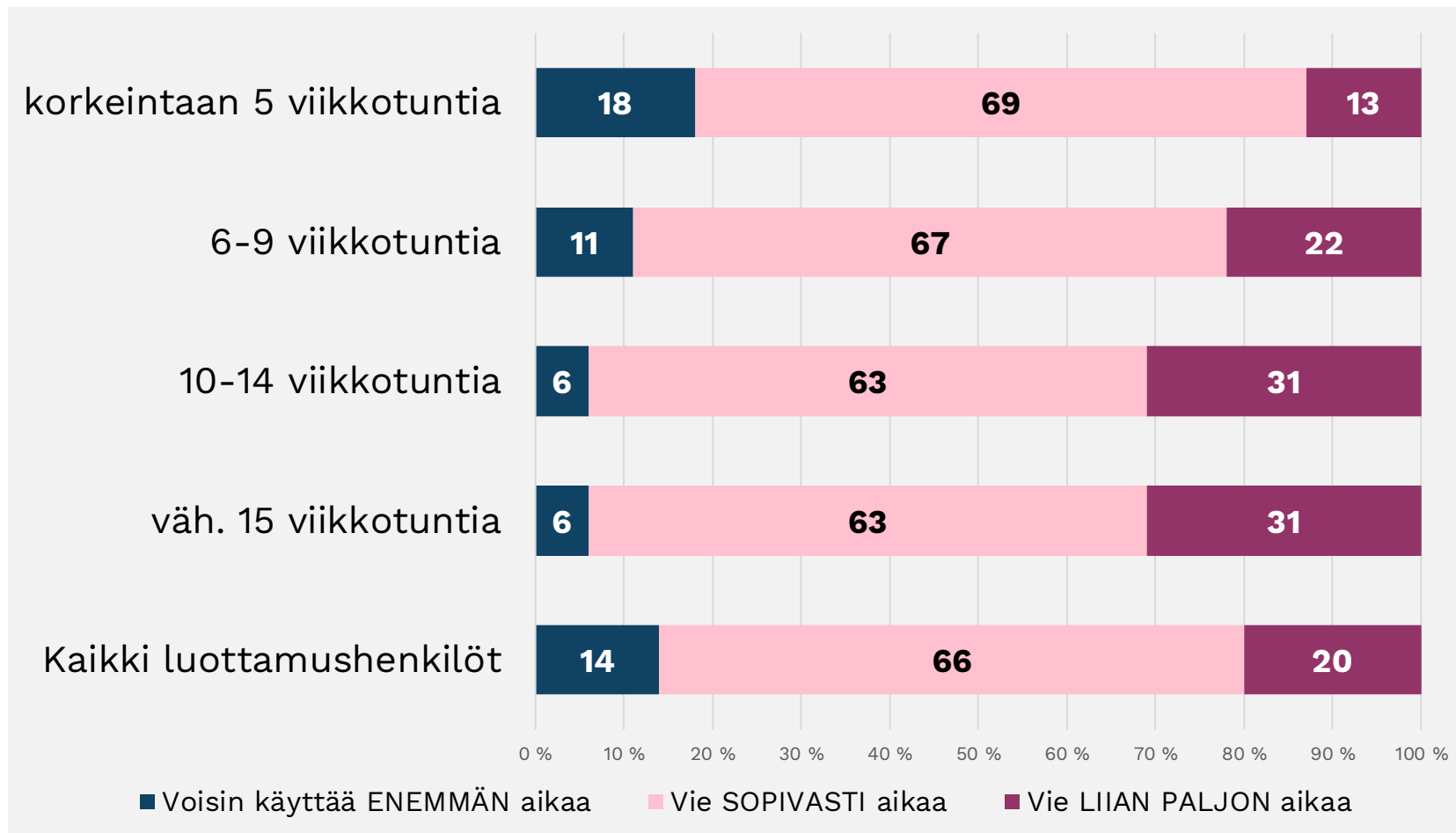
Yli 60 prosenttia luottamushenkilöistä kaikenkokoisissa kunnissa arvioi luottamustehtävän vievän sopivasti aikaa.

Suurimmissa kaupungeissa on eniten (28%) ja 5000-10 000 asukkaan kunnissa vähiten (15%) niitä, joiden mielestä luottamustehtävät vievät liian paljon aikaa.

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

Luottamushenkilöiden arviot kunnallisten luottamustehtävien vaatimasta ajankäytöstä omalla kohdalla.

Luottamushenkilötyöhön käytetyn ajan mukainen tarkastelu. Vastausten %-jakaumat, N=1268.

Yli 60 prosenttia luottamushenkilöistä – riippumatta luottamustehtäviin käyttämästään ajasta – arvioi luottamustehtävän vievän sopivasti aikaa.

Vähintään 10 viikkotuntia luottamustehtäviin käyttäneistä on eniten niitä, joiden mielestä luottamustehtävät vievät liian paljon aikaa (31%).

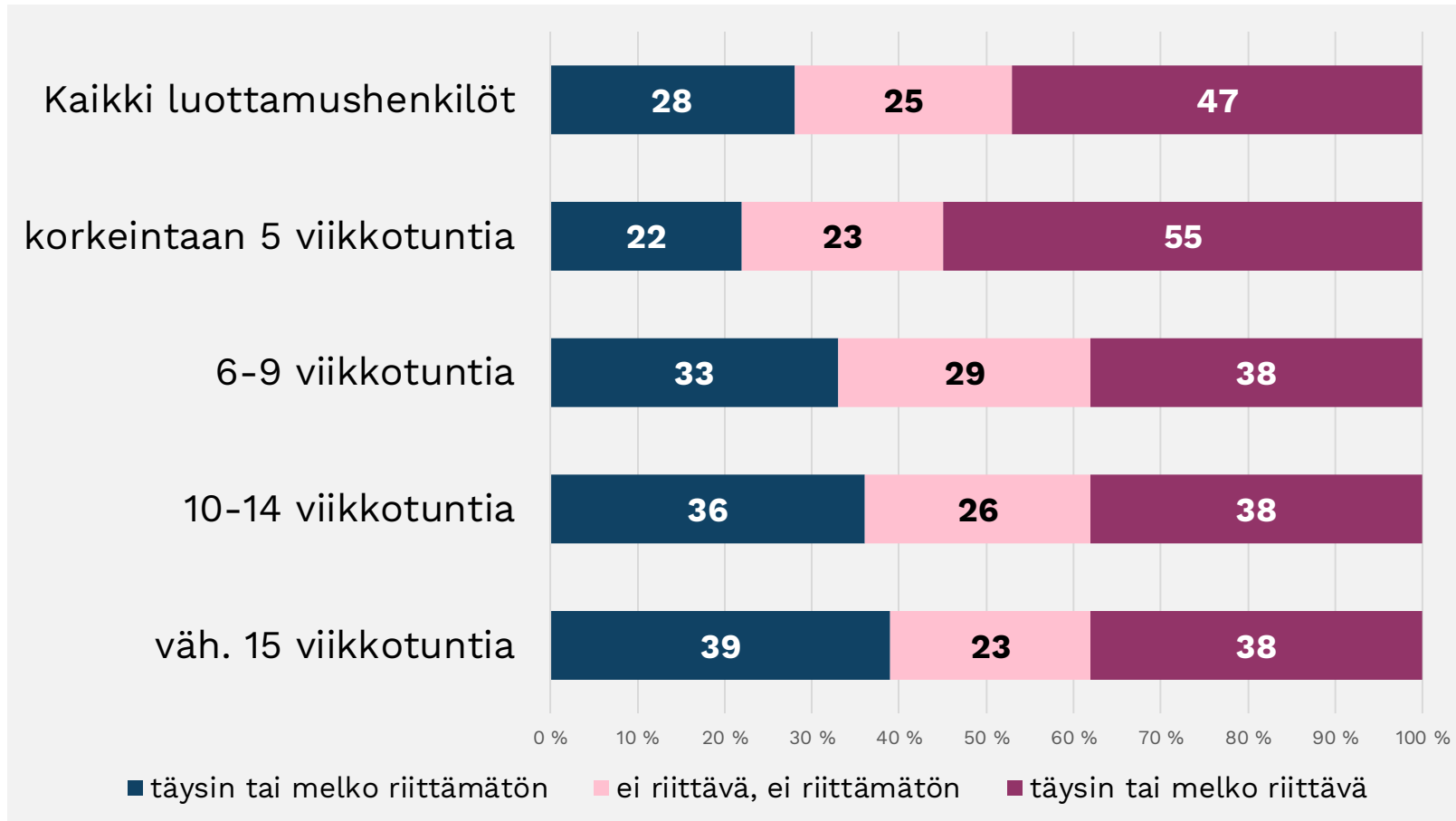
Kuntapäättäjätutkimus 2024:

**Lähes puolet vastanneista
luottamushenkilöistä pitää
luottamushenkilöpalkkiota
pikemmin riittävänä kuin
riittämättömänä.**

Luottamushenkilöiden arviot luottamushenkilöpalkkion riittävydestä suhteessa kunnallisiin luottamustehtäviin käytetystä ajasta.

Luottamushenkilötyöhön käytetyn ajan mukainen tarkastelu. Vastausten %-jakaumat, N=1269.

Tarkka kysymysmuotoilu: ”Mitä mieltä olet kuntasi luottamushenkilöpalkkioiden riittävydestä suhteessa työmäärään?”

Lähes puolet kaikista vastanneista luottamushenkilöistä pitää luottamushenkilöpalkkiota riittävänä.

Korkeintaan 5 viikkotuntia käyttäneistä luottamushenkilöistä runsas puolet pitää lh-palkkiota riittävänä, joka viides ei.

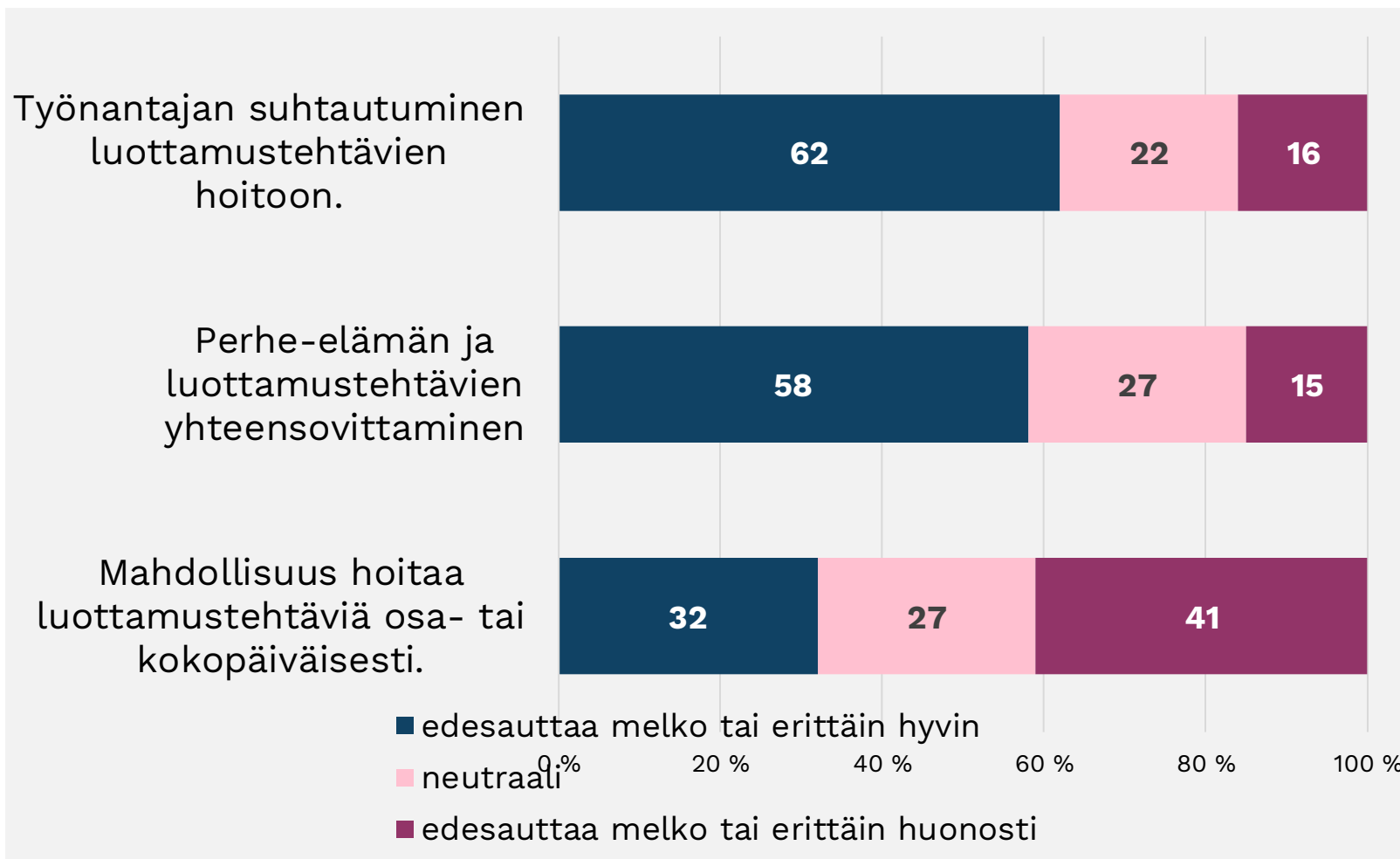
Yli 5 viikkotuntia luottamustehtäviin käyttäneiden näkemykset luottamushenkilöpalkkion riittävydestä jakaantuvat vahvasti.

Kuntapäättäjätutkimus 2024:

**Selvä enemmistö (62 %) kokee
työnantajan suhtautumisen
luottamustehtävien hoitoon
edesauttavan hyvin omaa toimintaa
kunnallisena luottamushenkilönä.**

Kunnallisten luottamushenkilöiden kokemus siitä, missä määrin seuraavat asiat edesauttavat omaa toimintaa luottamushenkilönä.

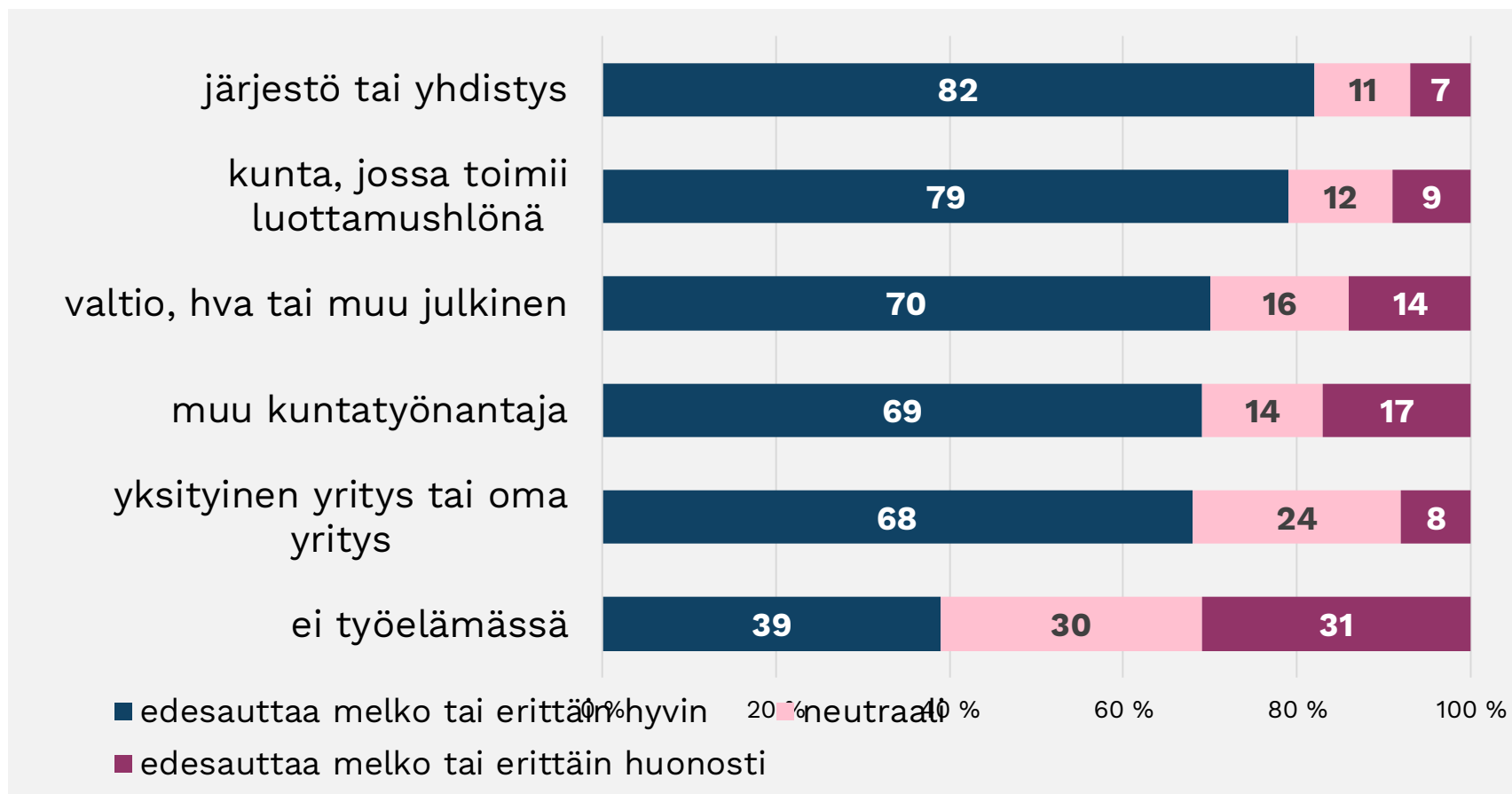
Vastausten %-jakaumat, N=1182-1260.

Selvästi yli puolet kaikista vastanneista luottamushenkilöistä kokee sekä työnantajan suhtautumisen luottamustehtävien hoitoon että perhe-elämän ja luottamustehtävien yhteensovittamisen edesauttavan melko tai erittäin hyvin omaa toimintaa luottamushenkilönä.

Kunnallisten luottamushenkilöiden kokemus siitä, missä määrin työnantajan suhtautuminen luottamustehtävien hoitoon edesauttaa omaa toimintaa luottamushenkilönä.

Nykyisen työnantajan mukainen tarkastelu. (% vastanneista, N=1180)

Selvästi yli puolet vastanneista, työelämässä olevista luottamushenkilöistä kokee sekä työnantajan suhtautumisen luottamustehtävien hoitoon edesauttavan melko tai erittäin hyvin omaa toimintaa luottamushenkilönä.

Muista poiketen työelämän ulkopuolella olevilla luottamushenkilöillä kokemukset jakaantuvat selkeästi.

Lisää aiheesta

Kuntaliiton aiempaa uutisointia luottamushenkilöiden ajankäytöstä:

- **Tiedote 1.2.2021:** [Kuntapäätäjäkysely: Luottamustyöhön käytetään suurissa kaupungeissa yhä enemmän aikaa](#)
- **Uutinen 30.11.2016:** [Suurissa kaupungeissa luottamushenkilötyö vastaa osa-aikatyötä.](#)
- **Tiedote 28.2.2012:** [Kunnallisiin luottamustehtäviin käytetään yhä enemmän aikaa.](#)

Julkaisut, joissa tutkittua tietoa luottamushenkilöiden ajankäytöstä:

- [Murrosajan kuntapäätäjät.](#) Siv Sandberg. Acta nro 282. Kuntaliitto & Åbo Akademi 2022.
- [Kunnallisten luottamushenkilöiden ajankäyttö vuosina 1995-2015.](#) Siv Sandberg. Uutta ARTTU2-ohjelmasta nro 5/2016. Kuntaliitto ja Åbo Akademi 2016.
- [Paras-uudistus kuntapäätäjän silmin.](#) Siv Sandberg. Acta nro 235. Paras-ARTTU-ohjelman tutkimuksia nro 20. Kuntaliitto ja Åbo Akademi 2012.
- [Kunta päättäjän perspektiivistä.](#) Sari Pikkala. Acta nro 176. KuntaSuomi 2004 –tutkimuksia nro 54. Kuntaliitto ja Åbo Akademi 2005.

Luottamushenkilöiden palkkioista ja korvauksista:

- [Kuntien luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset vuonna 2017 alkaneella valtuustokaudella.](#) Sirkka-Liisa Piipponen. Uutta kunnista nro 4/2018. Kuntaliitto 2018.
- [Kuntien luottamushenkilöiden palkkiot ja korvaukset vuonna 2013.](#) Sirkka-Liisa Piipponen. Uutta kunnista 1/2014. Kuntaliitto 2014.
- **Kuntaliiton tiedote 11.9.2018:** [Kuntaliiton selvitys: kuntien luottamushenkilöiden palkkioissa suuria eroja.](#)

Verkkosivut:

- www.kuntaliitto.fi/kuntapaattajatutkimus2024
- www.kuntavaalit.fi
- [Kuntavaali- ja demokratiatilastot | Kuntaliitto.fi](#)

Mitä nykyisessä kuntalaissa (410/2015) on säädetty luottamustehtävien edellytyksistä

81 §: Kunnan luottamushenkilöllä on oikeus saada vapaata työstään kunnan toimielimen kokoukseen osallistumista varten.

Vuoden 2015 kuntalakea terävöitettiin niin, että luottamushenkilöillä on ehdoton oikeus osallistua toimielimen kokouksiin, jos kokouksesta on ilmoitettu riittävän ajoissa.

82 §: Luottamushenkilölle maksetaan 1) kokouspalkkiota, 2) korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, sekä 3) matkakustannusten korvausta ja päivärahaa. Luottamushenkilölle voidaan myös maksaa palkkiota määräajalta sekä muita erillispalkkioita. Kunta voi luottamushenkilöltä saadun valtuutuksen perusteella periä luottamushenkilömaksun (ns. puoluevero), joka tilitetään puolueelle tai puolueyhdistykselle.

Valtuusto päättää palkkioiden ja korvausten perusteista. Puolueet päättävät puolueveron suuruudesta.

80 §: Päätoimiseen ja osa-aikaiseen luottamustoimeen voidaan valita henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Päätoimisella luottamushenkilöllä on oikeus saada virka- tai työvapaata työstään päätoimisen luottamustoimen ajaksi. Osa-aikaisen luottamustoimen hoitamista varten tarvittavasta vapaasta kunnan luottamushenkilön on sovittava työnantajansa kanssa.

Valtuusto päättää päätoimiselle ja osa-aikaiselle maksettavasta kuukausipalkasta ja korvauksista.

ERILAISTUVA KUNTASUOMI 2025

Kuntaliiton tutkimusohjelma 2020–2025

Tietoa Kuntapäätäjätutkimuksen 2024 toteutuksesta ja vastanneista

Tietoa Kuntapäätäjätutkimuksesta 2024 ja vastanneista

- Sähköisen kyselyn kohdejoukkona olivat kaikkien Manner-Suomen kuntien kunnanvaltuutetut sekä johtavat viranhaltijat (johtoryhmän jäsenet).
 - Kyselyn tiedonkeruuseen sisältyi 43 erikokoisesta ja –tyyppisestä kunnasta muodostuva erityinen case-kuntajoukko.
- Kyselyn tiedonkeruu toteutettiin 26.9.-31.10.2024 välisenä aikana.
- Kyselyn käynnistymisestä julkaistiin tiedote 30.9.2024
 - [Kuntapäätäjätutkimus 2024 käynnistynyt – kuntapäätäjillä tärkeä paikka vaikuttaa.](#)
- Kyselyyn saatiin kaikkiaan 1715 vastausta.
 - 273 kunnasta saatiin vähintään yksi vastaus.
 - Kaikkiaan 53 kunnasta saatiin vähintään 10 vastausta.
 - Korkein kuntakohtainen vastausprosentti on 83.
- Kuntaliitto on toteuttanut vastaavia tutkimuksia jo vuodesta 1995 alkaen, viimeisin syksyllä 2020.
 - Aikaisemmat vastaavat kyselyt on toteutettu valikoiduille tutkimuskunnille osana Kuntaliiton toteuttamia tutkimusohjelmia. (v. 2020 yht. 42 tutkimuskuntaa).

Tietoa Kuntapäätäjätutkimukseen 2024 vastanneista

Kuntakokoluokka	Vastanneet, lkm	% vastanneista
alle 5 000 as.	495	28,9
5 000 - 10 000 as.	419	24,4
10 001 - 20 000 as.	285	16,6
20 001 - 50 000 as.	296	17,3
50 001 - 100 000 as.	136	7,9
yli 100 000 as.	84	4,9
Yhteensä	1715	100

Maakunta	Kunnat yht, lkm	Vastanneet yht., lkm	Kunnat, joista väh. 1 vastaus	% kunnista
Etelä-Karjala	9	43	8	89
Etelä-Pohjanmaa	18	75	17	94
Etelä-Savo	12	68	11	92
Kainuu	8	48	8	100
Kanta-Häme	11	62	11	100
Keski-Pohjanmaa	8	63	7	88
Keski-Suomi	22	77	17	77
Kymenlaakso	6	34	6	100
Lappi	21	137	19	90
Pirkanmaa	23	115	22	96
Pohjanmaa	14	93	14	100
Pohjois-Karjala	13	51	12	92
Pohjois-Pohjanmaa	30	138	26	87
Pohjois-Savo	19	98	19	100
Päijät-Häme	10	76	9	90
Satakunta	16	88	15	94
Uusimaa	26	234	26	100
Varsinais-Suomi	27	210	25	93
Ahvenanmaa	16	5	1	
Yhteensä	293 (309)	1715	272 (273)	93

Tietoa Kuntapäättäjätutkimukseen 2024 vastanneista

Asema, sukupuoli, äidinkieli ja puolue

Asema	Vastanneita, lkm	% vastanneista
Luottamushenkilö	1278	74,5
Johtava viranhaltija	437	25,5
Sukupuoli		
Nainen	788	45,9
Mies	908	52,9
Muu/ei tietoa	19	1,2
Äidinkieli		
Suomi	1545	90,1
Ruotsi	147	8,6
Saame	3	0,2
Jokin muu/ei tietoa	20	1,1
YHTEENSÄ	1715	100

Puolue tai ryhmittymä	Vastanneet, lkm	% vastanneista
Kokoomus	235	18,4
Kristillisdemokraatit	41	3,2
Perussuomalaiset	141	11,0
Ruotsalainen kansanpuolue	79	6,2
Sosiaalidemokraatit	226	17,7
Suomen Keskusta	346	27,1
Vasemmistoliitto	77	6,0
Vihreä liitto	67	5,2
Paikallinen valitsijayhdistys	53	4,1
Muu puolue tai ryhmittymä	5	0,4
ei tietoa	8	0,6
Yhteensä	1278	100

Kyselyyn vastanneet luottamushenkilöt, luottamustehtävät ja puheenjohtajuudet (N=1278)

Analyseissä käytetyt luokitukset perustuvat vastaajien omaan ilmoitukseen siitä, missä luottamustehtävissä toimivat. Vastaavia luokituksia on käytetty myös aiemmissa vastaavissa Kuntapäätäjätutkimuksissa.

Luottamushenkilöasema:

- Hallitus (+ valtuusto + mahd. muut luottamustehtävät) (N=565) 44 %
- Valtuusto (+ mahd. muut luottamustehtävät) (N=452) 35 %
- Muu kunnallinen luottamustehtävä (N=261) 22 %

Kaikkiaan 56 prosentilla kyselyyn vastanneista luottamushenkilöistä on vähintään yksi puheenjohtajuus tai varapuheenjohtajuus kunnallisessa toimielimessä.

Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja:

- Hallitus (N=155) 12 %
- Valtuusto (N=162) 13 %
- Muu kunnallinen toimielin (N=392) 31 %
- Ei puheenjohtajuuksia (N=569) 44 %

Kyselyyn vastanneilla luottamushenkilöillä on tyypillisimmin kahdesta kolmeen kunnallista luottamustehtävää.

Keskimäärin 2,6 luottamustehtävää/vastaaja.

Luottamustehtävien yhteenlaskettu määrä

(% vastanneista luottamushenkilöistä, N=1278)

